

Rapportage

Derde kwartaal 2021

Uitvoeringsorganisatie Laborijn
Terborgseweg 106
7005 BC DOETINCHEM

Oktober 2021

Inhoudsopgave

1.	Financiële samenvatting na derde kwartaal 2021	4
2.	Programma Inkomen & financiële dienstverlening.....	6
2.1	Ontwikkelingen aantal huishoudens in de bijstand	6
2.2	Financiële ontwikkeling programma Inkomen & financiële dienstverlening.....	8
2.2.1	Financiële ontwikkeling programma Inkomen & financiële dienstverlening per gemeente	9
2.2.2	Inhoudelijke ontwikkeling programma Inkomen en financiële dienstverlening	11
2.2.3	Ontwikkeling BUIG-budget.....	13
2.2.4	Verwacht totaalresultaat BUIG per gemeente 2021	13
2.3	Preventiequote, in- en uitstroom	14
2.4	Doorlooptijden	16
2.5	Overige regelingen	17
3.	Programma Participatie, ontwikkeling en re-integratie	19
3.1	Activiteiten in ontwikkeling, participatie en re-integratie	19
3.2	Voortgang taaleis	25
3.3	Overzicht ontheffingen arbeidsverplichting per gemeente.....	26
3.4	Loonkostensubsidie/loonwaardemetingen.....	26
3.5	Financiële ontwikkeling programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie.....	27
4.	Programma Wsw.....	28
4.1	Algemeen	28
4.2	Financiële ontwikkeling programma Wsw.....	29
4.3	Ontwikkeling aantallen Sociale werkvoorziening	31
4.4	Ziekteverzuim Wsw-medewerkers	31
5.	Programma Algemene overhead	33
5.1	Financiële ontwikkeling programma Algemene overhead	33
5.2	Inhoudelijke ontwikkeling programma Algemene overhead	34
	Bijlage 1: Afkortingen	36

Voorwoord

In deze rapportage informeren we u over de ontwikkelingen en onze realisatie in het derde kwartaal 2021. We zijn verheugd te kunnen melden dat de uitvoering voor dit jaar goed op koers ligt. Dit wordt zowel zichtbaar in behaalde resultaten als wel in het feit dat Laborijn ook bedrijfsmatig 'in control' is.

In de vorige rapportages stond vooral de actuele impact van de corona-omstandigheden centraal. Inmiddels zien we dit afnemen en normaliseert onze dienstverlening. Wel hebben we nog te maken met de naweeën van de periode waarin vooral onze groepsgerichte ontwikkelactiviteiten zeer beperkt mogelijk waren. Op de arbeidsmarkt zien we de vraag in veel sectoren fors aantrekken. Tevens zien we dat de vraag vanuit de markt nog niet altijd aansluit bij het schaarse beschikbare aanbod. Hier liggen forse opgaves. Het sterkt ons in onze opdracht inwoners een actief ontwikkelprogramma te bieden dat, waar mogelijk, aansluiting biedt bij (parttime) betaald werk.

Het aantal inwoners dat gebruik moet maken van een Participatiewet-uitkering neemt sterk af. Dat beeld uit de vorige rapportage heeft zich zoals verwacht doorgezet in het derde kwartaal. Echter de daling gaat sneller dan voorzien in ons meest gunstige scenario voor 2021. Dat is natuurlijk zeer heuglijk. Afgelopen kwartaal lag de instroom aanzienlijk lager, en lag onze uitstroom, afgezet tegen de ontwikkeling in de Achterhoek, in lijn met hetgeen was gepland. Als gevolg daarvan zien we het uitkeringsvolume inmiddels dan ook dalen. We verwachten dit jaar af te ronden met een positief BUIG-resultaat. Daarnaast zien we dat meer inwoners, ondersteund door de 'impulsregeling parttime werk' erin slagen om vanuit de uitkering parttime te gaan werken. Deze regeling is inmiddels 6 maanden van kracht en heeft zichtbaar effect. In deze rapportage doen we daarvan verslag.

Laborijn heeft in de coronacrisis fors ingezet op de uitvoering van de tijdelijke ondersteuningsregelingen voor zelfstandigen (Tozo) en de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). De uitvoering van de financiële dienstverlening vanuit deze regelingen is op 1 oktober 2021 afgerond. Echter de dienstverlening vanuit het Ondernemerssteunpunt blijft onverminderd van kracht. In dat kader bieden we begeleiding en advies aan startende ondernemers en kijken we mee naar doorstartmogelijkheden voor gevestigde ondernemers. Ook in het geval van bedrijfsbeëindiging bieden we hulp en advies.

De corona-omstandigheden hadden een negatief effect op onze omzet Wsw. Inmiddels zien we dat er sprake is van een voorzichtig herstel van de omzet en zien het extern detachingspercentage weer stijgen. We plukken hier de vruchten van het door ons vroegtijdig ingezette herstelplan detacheringen. Vanuit het Rijk ontvangen we eind dit jaar een incidentele vergoeding voor de geleden omzetschade. We verwachten het opgelopen tekort op te kunnen vangen. We zijn blij dat sinds 16 september de nieuwe Cao SW van kracht is. Deze biedt een periode van 5 jaar duidelijkheid in arbeidsvoorwaarden voor onze Wsw-medewerkers.

Jeroen Spruit, wnd. algemeen directeur

1. Financiële samenvatting na derde kwartaal 2021

Overzicht per programma op hoofdlijnen (x € 1.000)	Realisatie t/m sep	Begroting t/m sep	Prognose 2021	Begroting 2021 na wijziging	Vershil tov gewijzigde begroting
Programma Inkom en financiële dienstverlening					
Uitgaven uitkeringen en LKS	-20.188	-21.360	-26.206	-27.527	1.321
Terugontvangsten uitkeringen	430	366	560	489	71
Bijdrage gemeenten uitkeringen en LKS	19.758	20.994	25.646	27.038	-1.392
Directe salariskosten	-663	-461	-755	-615	-140
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	461	461	615	615	-
	-202	-	-140	-	-140
Programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie					
Uitgaven ontwikkeling, participatie en re-integratie	-2.054	-2.230	-2.903	-2.973	70
Inkomsten inleenvergoedingen Wiv	17	17	23	23	-
Incidentele inkomsten Esf-subsidie	359	-	359	-	359
Bijdrage gemeenten re-integratiebudget	2.385	2.437	3.180	3.250	-70
Directe salariskosten	-723	-731	-1.025	-974	-51
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	731	731	974	974	-
	715	225	608	300	308
Programma Wsw					
Uitgaven Wsw	-17.524	-17.971	-23.346	-23.965	619
Omzet Wsw	4.495	4.894	6.041	6.525	-484
Inkomsten Liv	197	197	262	262	-
Bijdrage gemeenten Wsw -budget	15.359	15.117	20.355	20.156	199
Directe salariskosten	-1.549	-1.566	-1.955	-2.088	133
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	1.566	1.566	2.088	2.088	-
	2.544	2.236	3.445	2.978	468
Programma Overhead					
Lasten overhead	-7.001	-8.411	-9.900	-11.107	1.206
Baten overhead	2.182	2.221	2.824	2.961	-137
Bijdrage gemeenten	2.166	2.166	2.889	2.889	-
	-2.652	-4.024	-4.188	-5.257	1.069
Resultaat voor bestemming	404	-1.563	-274	-1.980	1.705
Toevoeging reserves	-756	-397	-888	-529	-359
Onttrekking reserves	352	1.960	1.162	2.509	-1.346
Resultaat na bestemming	-	-	-	-	-

Het totaalresultaat is als volgt verdeeld over de programma's:

Resultaat 2021	Realisatie t/m september	Begroting t/m september	Prognose 2021	Begroting 2021 na wijziging	Vershil tov gewijzigde begroting
Programma Inkomen & financiële dienstverlening	-202.047	-	-140.125	-	-140.126
Programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie	714.820	225.000	608.423	300.000	308.423
Programma Wsw	2.543.530	2.236.120	3.445.434	2.977.579	467.855
Programma Overhead	-2.652.062	-4.023.954	-4.187.968	-5.257.272	1.069.304
Resultaat voor bestemming	404.241	-1.562.834	-274.235	-1.979.693	1.705.457
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>					
Toevoeging	-755.894	-396.750	-888.144	-529.000	-359.144
Onttrekking	351.653	1.959.584	1.162.380	2.508.693	-1.346.313
<u>Mutatie algemene reserve</u>					
Toevoeging	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming reserves	-	-	-	-	-

Effecten coronacrisis op de kwartaalrapportage

De financiële effecten van de coronacrisis zijn met name voelbaar bij het verlies aan detacheringssomzet. Daarnaast is Laborijn nog volop bezig geweest met de uitvoering van de Tozo en de TONK om inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen.

2. Programma Inkomen & financiële dienstverlening

2.1 Ontwikkelingen aantal huishoudens in de bijstand

In het derde kwartaal van 2021 zien we een robuust herstel van de Nederlandse economie. Deze ontwikkeling zien wij ook door een verder herstellend effect binnen het programma Inkomen. Het aantal aanvragen voor bijstand is in het derde kwartaal 2021 zeer laag te noemen. In het derde kwartaal van 2021 is het aantal bijstandsuitkeringen netto (resultaat totale instroom minus totale uitstroom) met 35 huishoudens afgenomen. In de gemeente Doetinchem is er sprake van een afname van 26 huishoudens. De gemeente Aalten laat een daling zien van 9 huishoudens.

De werkloosheid in Nederland is nog steeds aan het afnemen. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek stond eind augustus 2021 nog 3,2% van de beroepsbevolking geregistreerd als werkzoekende. Een daling van 0,1% t.o.v. van mei 2021 (3,3%). Wij verwachten dat deze positieve trend zich in het vierde kwartaal van 2021 nog (beperkt) voortzet.

De Nederlandsche Bank (DNB) voorspelde dat de werkloosheid, na het wegvallen van de steunpakketten, aan het eind van het derde kwartaal van 2021 weer ging toenemen. De toename zou naar verwachting beperkt zijn. Wij zien op dit moment nog geen toename van de instroom vanuit de ondernemersregelingen. Gelet op het uitblijven van de instroom uit de ondernemersregelingen en de gunstige werkloosheidscijfers zijn we dan ook nog steeds positief over de ontwikkeling van het bijstandsvolume binnen Aalten en Doetinchem in 2021.

Voor 2022 is de verwachting dat het Bruto Binnenlands Product stijgt met 3,5%. Dan zit de economie ruim boven het niveau van voor de crisis. Wij voorzien op dit moment voor 2022 nog geen grote instroom in de bijstand.

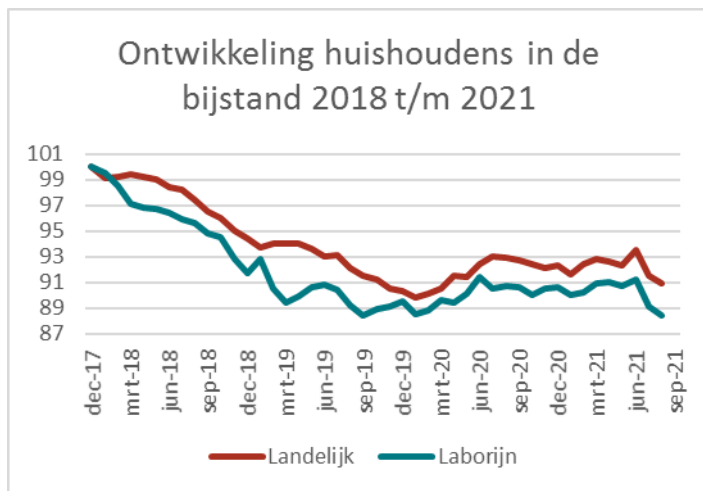
Binnen dit programma is ook de Tozo en de TONK opgenomen. Deze onderdelen worden in paragraaf 2.2.2 verantwoord.

Per gemeente ziet de bestandsontwikkeling tot en met het derde kwartaal er als volgt uit:

Aantal uitkeringen Laborijn	Standcijfer 1-1-21			Standcijfer 30-9-21			Toename/afname		Toename/afname	
	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
Aalten	278	278	0	279	271	-8	1	-7	0,4%	-2,5%
Doetinchem	1233	1233	0	1229	1208	-21	-4	-25	-0,3%	-2,0%
Totaal	1511	1511	0	1508	1479	-29	-3	-32	-0,2%	-2,1%

Uit deze tabel blijkt dat het bestand per 30 september met 2,1% is gedaald terwijl wij in de begrotingswijziging een daling van 0,2% hebben begroot. Eind september verstrekken we aan 29 huishoudens minder bijstand dan was begroot.

Grafiek: Volume BUIG-index landelijk en Laborijn t.o.v. december 2017

Wanneer wij de landelijke ontwikkeling van het bijstandsvolume vergelijken met de gerealiseerde ontwikkeling van Laborijn, dan zien wij dat de ontwikkeling bij Laborijn nog steeds positiever is dan landelijk. De gegevens zijn bekend tot en met augustus.

In de grafiek is de Laborijn-trend te zien in de groene lijn en de landelijke trend in de rode lijn.

Bron: Divosa benchmark.

2.2 Financiële ontwikkeling programma Inkomen & financiële dienstverlening

In de eerste drie kwartalen van 2021 zijn in totaal voor beide gemeenten 252 huishoudens ingestroomd in de bijstand. In dezelfde periode in 2020 zijn in totaal 327 huishoudens ingestroomd. Het verschil van 75 huishoudens tussen 2020 en 2021 is een stevige afname van de instroom in de bijstand. De corona-effecten op het bijstandsvolume zijn in 2021 amper zichtbaar. Sinds het begin van de coronacrisis in 2020 zijn er maar 5 inwoners ingestroomd in de bijstand vanuit de ondernemersregeling Tozo.

In onderstaande tabel zijn de werkelijke en begrote lasten over 2021 weergegeven.

Programma Inkomen & financiële dienstverlening	Realisatie t/m september	Begroting t/m september	Prognose 2021	Begroting 2021 na wijziging	Vershil tov gewijzigde begroting
Baten					
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>					
Bijstand	15.819.413	16.177.294	20.842.181	21.569.724	-727.544
Loonkostensubsidie	1.129.872	1.511.899	1.757.874	2.015.865	-257.992
Bijzondere Bijstand	215.514	247.500	287.512	330.000	-42.488
Individuele Inkomenstoelag	321.488	262.500	400.000	350.000	50.000
Tonk	200.345	740.000	210.000	740.000	-530.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	991	24.375	9.667	32.500	-22.833
Tozo	2.070.172	2.030.000	2.138.889	2.000.000	138.889
Bijdrage directe salariskosten	461.156	461.156	614.875	614.875	-
	20.218.952	21.454.724	26.260.998	27.652.964	-1.391.968
<u>Overige baten</u>					
Ontvangsten bijstand	240.146	255.000	315.146	340.000	-24.854
Ontvangsten bijzondere bijstand	15.328	8.250	20.437	11.000	9.437
Ontvangsten Bbz leningen	36.509	13.125	40.333	17.500	22.833
Ontvangsten Tozo	137.951	90.000	183.935	120.000	63.935
	429.935	366.375	559.851	488.500	71.351
Totaal baten	20.648.886	21.821.099	26.820.849	28.141.464	-1.320.616
Lasten					
Bijstand	16.059.559	16.432.294	21.157.327	21.909.724	-752.398
Loonkostensubsidie	1.129.872	1.511.899	1.757.874	2.015.865	-257.991
Bijzondere Bijstand	230.842	255.750	307.950	341.000	-33.050
Individuele Inkomenstoelag	321.488	262.500	400.000	350.000	50.000
Tonk	200.345	740.000	210.000	740.000	-530.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	37.500	37.500	50.000	50.000	-
Tozo	2.208.123	2.120.000	2.322.824	2.120.000	202.824
Directe salariskosten	663.203	461.156	755.000	614.875	140.125
Totaal lasten	20.850.933	21.821.099	26.960.974	28.141.464	-1.180.491
Saldo baten en lasten	-202.047	-	-140.125	-	-140.126
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-	-

De verwachting is dat dit programma met € 140.000 wordt overschreden. Dit betreft een negatief verschil op de inzet van personeel.

2.2.1 Financiële ontwikkeling programma Inkomen & financiële dienstverlening per gemeente

In de volgende tabellen wordt een overzicht van het verloop van de kosten per gemeente weergegeven en vergeleken met de begroting.

Aalten

De werkelijke lasten op dit programma zijn tot en met het derde kwartaal 2021 bijna € 4,1 miljoen. De verwachting is dat de bijdrage van de gemeente lager zal uitvallen dan begroot.

Programma Inkomen & financiële dienstverlening Aalten	Realisatie t/m september	Begroting t/m september	Prognose 2021	Begroting 2021 na wijziging	Vershil tov gewijzigde begroting
Baten					
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>					
Bijstand	2.883.454	2.949.001	3.789.430	3.932.001	-142.571
Loonkostensubsidie	292.590	302.571	435.973	403.428	32.545
Bijzondere Bijstand	27.368	37.500	36.208	50.000	-13.792
Individuele Inkomenstoelag	78.978	37.500	100.000	50.000	50.000
Tonk	41.100	185.000	45.000	185.000	-140.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	-9.588	3.750	-8.917	5.000	-13.917
Tozo	444.429	505.000	457.769	500.000	-42.231
Bijdrage directe salariskosten	116.420	116.420	155.227	155.227	-
	3.874.752	4.136.742	5.010.690	5.280.656	-269.966
<u>Overige baten</u>					
Ontvangsten bijstand	62.680	45.000	77.680	60.000	17.680
Ontvangsten bijzondere bijstand	1.300	750	1.734	1.000	734
Ontvangsten Bbz leningen	17.088	3.750	18.917	5.000	13.917
Ontvangsten Tozo	43.562	15.000	58.083	20.000	38.083
	124.630	64.500	156.413	86.000	70.413
Totaal baten	3.999.382	4.201.242	5.167.103	5.366.656	-199.553
Lasten					
Bijstand	2.946.134	2.994.001	3.867.110	3.992.001	-124.891
Loonkostensubsidie	292.590	302.571	435.973	403.428	32.545
Bijzondere Bijstand	28.668	38.250	37.942	51.000	-13.058
Individuele Inkomenstoelag	78.978	37.500	100.000	50.000	50.000
Tonk	41.100	185.000	45.000	185.000	-140.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	7.500	7.500	10.000	10.000	-
Tozo	487.991	520.000	515.852	520.000	-4.148
Directe salariskosten	167.427	116.420	190.602	155.227	35.375
Totaal lasten	4.050.389	4.201.242	5.202.478	5.366.656	-164.178
Saldo baten en lasten	-51.007	-	-35.375	-	-35.375
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Totaal	-51.007	-	-35.375	-	-

Doetinchem

De werkelijke lasten op dit programma zijn tot en met het derde kwartaal 2021 circa € 16,8 miljoen. De verwachting is dat de bijdrage van de gemeente lager zal uitvallen dan begroot.

Programma Inkomsten & financiële dienstverlening Doetinchem	Realisatie t/m september	Begroting t/m september	Prognose 2021	Begroting 2021 na wijziging	Verschil tov gewijzigde begroting
Baten					
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>					
Bijstand	12.935.958	13.228.293	17.052.751	17.637.724	-584.973
Loonkostensubsidie	837.282	1.209.328	1.321.901	1.612.437	-290.536
Bijzondere Bijstand	188.146	210.000	251.303	280.000	-28.697
Individuele Inkomstenstoeslag	242.510	225.000	300.000	300.000	-
Tonk	159.245	555.000	165.000	555.000	-390.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	10.578	20.625	18.583	27.500	-8.917
Tozo	1.625.743	1.525.000	1.681.120	1.500.000	181.120
Bijdrage directe salariskosten	344.736	344.736	459.648	459.648	-
	16.344.200	17.317.982	21.250.307	22.372.309	-1.122.002
<u>Overige baten</u>					
Ontvangsten bijstand	177.466	210.000	237.466	280.000	-42.534
Ontvangsten bijzondere bijstand	14.028	7.500	18.704	10.000	8.704
Ontvangsten Bbz leningen	19.422	9.375	21.417	12.500	8.917
Ontvangsten Tozo	94.389	75.000	125.852	100.000	25.852
	305.305	301.875	403.439	402.500	939
Totaal baten	16.649.504	17.619.857	21.653.746	22.774.809	-1.121.063
Lasten					
Bijstand	13.113.425	13.438.293	17.290.217	17.917.724	-627.507
Loonkostensubsidie	837.282	1.209.328	1.321.901	1.612.437	-290.536
Bijzondere Bijstand	202.174	217.500	270.007	290.000	-19.993
Individuele Inkomstenstoeslag	242.510	225.000	300.000	300.000	-
Tonk	159.245	555.000	165.000	555.000	-390.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	30.000	30.000	40.000	40.000	-
Tozo	1.720.132	1.600.000	1.806.972	1.600.000	206.972
Directe salariskosten	495.776	344.736	564.398	459.648	104.750
Totaal lasten	16.800.544	17.619.857	21.758.496	22.774.809	-1.016.313
Saldo baten en lasten	-151.040	-	-104.750	-	-104.750
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Totaal	-151.040	-	-104.750	-	-104.750

2.2.2 Inhoudelijke ontwikkeling programma Inkomen en financiële dienstverlening

Externe dienstverlening

Tijdens het derde kwartaal zijn de persoonlijke contacten met de klanten en externe partners weer voor een belangrijk deel hervat. Mede door de problematiek tijdens de coronacrisis is de multidisciplinaire samenwerking in de keten versterkt. Men weet elkaar sneller te vinden, de lijnen zijn korter en de aanpak is duidelijk pragmatisch en klantgericht.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

Aantal aanvragen

Tot en met september 2021 zijn er 133 aanvragen Tozo 3 ontvangen en afgehandeld. 82% van de aanvragen is toegekend. Tozo 3 is per 31 maart 2021 gestopt. Inclusief 2020 zijn hiervoor 473 aanvragen ingediend waarvan 399 toegekend.

Tozo 3 aanvragen levensonderhoud	In behandeling per 31-12-20	Ingediend	Toegekend	Afgewezen	Ingetrokken	Buiten behandeling	In behandeling
Aalten	12	24	29	7	0	0	0
Doetinchem	35	109	118	19	1	6	0
Laborijn	47	133	147	26	1	6	0

Per 1 april 2021 is er sprake van een Tozo 4-regeling. Tot en met september zijn hiervoor 173 aanvragen ingediend, waarvan 93% is toegekend. In vergelijking met Tozo 3 constateren wij een verminderde vraag omdat een aantal beroepsgroepen, waaronder de contactberoepen, per maart 2021 weer aan de slag konden.

Tozo 4 aanvragen levensonderhoud	In behandeling per 31-12-20	Ingediend	Toegekend	Afgewezen	Ingetrokken	Buiten behandeling	In behandeling
Aalten	0	41	40	1	0	0	0
Doetinchem	0	132	120	8	0	3	1
Laborijn	0	173	160	9	0	3	1

Er zijn tot en met september 25 aanvragen ingediend voor een bedrijfskrediet. Samen met de 9 aanvragen die nog openstonden zijn hiervan 23 aanvragen toegekend en zijn er 2 nog in behandeling. Het toekenningpercentage bedraagt 72%. De aflossing van deze leningen is door de overheid uitgesteld.

Tozo aanvragen bedrijfskrediet	In behandeling per 31-12-20	Ingediend	Toegekend	Afgewezen	Ingetrokken	Buiten behandeling	In behandeling
Aalten	1	5	2	3	0	1	0
Doetinchem	8	20	21	3	1	1	2
Laborijn	9	25	23	6	1	2	2

Kosten toegekende uitkeringen en kredieten

Tot en met september is € 2,2 miljoen uitgekeerd aan uitkeringen en kredieten, waarvan € 0,4 miljoen in het derde kwartaal.

Financieel risico Tozo

Op dit moment voorzien we geen grote risico's op de Tozo. De kosten worden volledig vergoed door het Rijk. De door het Rijk verstrekte voorschotten zijn ruim voldoende om deze kosten te betalen.

Uitvoeringskosten

De Rijksvergoeding voor de uitvoering van de Tozo bedraagt € 450 per besluit voor een aanvraag levensonderhoud en € 800 per besluit voor een aanvraag bedrijfskrediet. Laborijn verwacht geen overschrijding van de uitvoeringskosten.

Ondernemersdienstverlening

Tijdens de coronacrisis is de dienstverlening aan ondernemers uitgebreid met de informatievoorziening, advisering en uitvoering van de ondernemersregelingen. Daarnaast begeleiden we ondernemers die zich herbezinnen op hun toekomst.

Het dienstverleningsconcept is afgestemd op de vraag in de markt. Wij werken complementair door onze diensten af te stemmen op het aanbod dat al aanwezig is. Hierdoor kunnen wij elkaar in de keten rondom de ondernemer versterken. Het instrumenten-pallet is flexibel, pragmatisch van opzet en gericht op samenwerking. Deze werkwijze stelt ons in staat om snel te anticiperen op de vraag van de ondernemer, onze diensten op maat en betaalbaar uit te voeren.

Heroriëntatie

Per 1 oktober 2021 is een groot deel van de ondersteuningsmaatregelen gestopt. Omdat niet iedere ondernemer hierna in staat is om te voorzien in zijn of haar inkomen, heeft de ondernemer de mogelijkheid om via Laborijn deel te nemen aan een heroriëntatietraject. Tijdens deze (maatwerk)trajecten onderzoeken wij met de ondernemer de mogelijkheden voor een nieuwe toekomst. Als zelfstandig ondernemer, als werknemer in loondienst of een combinatie. Met deze trajecten beogen wij financiële zelfredzaamheid.

Sinds de openstelling van de Tozo 5-regeling is met iedere klant intensief persoonlijk contact geweest over het arbeids- en inkomensperspectief. Vanuit deze groep ondernemers (69) hervatten 60 het ondernemerschap, 9 begeleiden wij verder in de heroriëntatie.

Ondernemerssteunpunt Aalten Doetinchem

Het ondernemerssteunpunt Aalten Doetinchem is april 2021 gestart. Binnen deze samenwerking wordt dienstverlening aan ondernemers aangeboden in afstemming met de afdelingen Schuldhulpverlening, Zorg en Economische Zaken van de gemeenten Doetinchem en Aalten in samenwerking met Laborijn.

Inmiddels heeft het samenwerkingsverband een eigen website, wat ons de gelegenheid geeft nog sneller te communiceren met partijen en onze dienstverlening verder uit te dragen.

De samenwerking binnen het platform breidt zich continu uit waardoor een breder pallet aan diensten kan worden aangeboden.

Tijdelijke ondersteuningsmaatregelen noodzakelijke kosten (TONK)

In het eerste kwartaal 2021 hebben we samen met de gemeenten Aalten en Doetinchem de uitvoeringsregeling TONK vastgesteld. Laborijn voert deze regeling via een dienstverleningsovereenkomst (DVO) uit voor de gemeenten. Vanaf 1 maart 2021 konden inwoners digitaal een aanvraag TONK indienen. Aan het eind van het derde kwartaal 2021 zijn er 176 aanvragen ontvangen (waarvan 59 in het derde kwartaal). 58% van de afgehandelde aanvragen is toegekend. Tot en met september is totaal een bedrag van € 200.000 uitgekeerd. Indien er sprake is geweest van een afwijzing was dit gelegen in het niet voldoen aan het criterium inkomensterugval van 25%. Bij afwijzingen wordt er met de aanvrager gekeken naar alternatieve ondersteuningsmogelijkheden.

Bij alle TONK-aanvragen was er sprake van persoonlijk contact en nader onderzoek naar aanvullende maatwerkvoorzieningen.

Zowel lokaal als landelijk is het aantal aanvragen TONK niet op het verwachte niveau gekomen. Laborijn heeft veel extra aandacht gegeven aan de regeling bij alle aanvragen die binnen zijn gekomen voor de Tozo. Bij de aanvraag voor Tozo 4 en 5 hebben we gelijktijdig onderzocht of er recht is op de TONK. Daarnaast zijn alle ondernemers die een beroep hebben gedaan op de eerdere Tozo-regelingen geïnformeerd over de voorwaarden en

mogelijkheid van aanvragen TONK-regeling. Om het bereik van de TONK te vergroten hebben we ondernemers uit diverse branches persoonlijk benaderd om de ondernemer te wijzigen op de mogelijkheden van de TONK. In de diverse lokale media is er meerdere keren aandacht geweest voor de regeling. Uit de gesprekken met de ondernemers is gebleken dat er weinig problemen waren op het gebied van woonlasten.

2.2.3 Ontwikkeling BUIG-budget

Het macrobudget wordt voorlopig vastgesteld in september voorafgaand aan het uitvoeringsjaar. Het macrobudget 2021 is gedurende het jaar nog bijgesteld naar aanleiding van gewijzigde inzichten in conjunctuur, realisaties, Rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling (lpo). Hierover zijn gemeenten geïnformeerd bij het nader voorlopig budget in het voorjaar van 2021 en bij de definitieve toekenning van de budgetten in september 2021.

Definitieve macrobudget 2021

Het definitieve macrobudget 2021 bedraagt € 6.385,3 miljoen. Dit macrobudget is ca. € 459,9 miljoen lager vastgesteld dan het voorlopige macrobudget 2021 (dat was ingeschat op € 6.845,2 miljoen). Dit wordt veroorzaakt doordat de economie zich beter heeft ontwikkeld dan was voorspeld. Het definitieve macrobudget 2021 is € 10,3 miljoen hoger dan het definitieve macrobudget 2020 (dat was ingeschat op € 6.375,0 miljoen).

Voor de gemeente Aalten en Doetinchem betekent het een afname van het BUIG-budget van € 49.231 en € 187.601 ten opzichte van het nader voorlopig budget 2021.

Ter informatie hieronder de budgetontwikkeling van de afgelopen jaren per gemeente.

Ontwikkeling budget BUIG	Definitief budget 2017	Definitief budget 2018	Definitief budget 2019	Definitief budget 2020	Definitief budget 2021
Aalten	4.273.319	4.676.610	4.347.426	4.589.074	4.444.418
Doetinchem	17.711.194	19.434.941	18.120.595	18.646.076	18.788.264
Totaal	21.984.513	24.111.551	22.468.021	23.235.150	23.232.682

2.2.4 Verwacht totaalresultaat BUIG per gemeente 2021

In de volgende tabel worden de tekorten en overschotten weergegeven ten opzichte van het definitieve BUIG-budget per gemeente.

Verwacht Buig resultaat ten opzichte van het definitieve budget 2021	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Definitief budget	4.444.418	18.788.264	23.232.682
Prognose kosten	4.225.403	18.374.652	22.600.054
Resultaat	219.015	413.612	632.628

Het resultaat BUIG is over het eerste halfjaar 2021 in overeenstemming met de begroting. De daling van het bijstandsbestand zet harder door dan in het verwachte scenario. Dit betekent dat de gemeente Aalten naar verwachting € 219.015 overhoudt ten opzichte van het definitieve BUIG-budget en de gemeente Doetinchem € 413.612.

De verwachting is dat geen van de gemeenten een beroep hoeft te doen op de vangnetregeling. Om in aanmerking te komen voor deze regeling moet het tekort op het budget minimaal 7,5% zijn.

2.3 Preventiequote, in- en uitstroom

Preventiequote

In de aanvraagprocedure van een uitkering zijn diverse momenten waarop onze dienstverlening niet langer noodzakelijk is: de inwoner die zich oorspronkelijk meldde voor een uitkering heeft recht op een andere uitkering (WW, Wajong, WIA), vindt zelf werk, wordt op korte termijn bemiddeld naar werk of vindt andere mogelijkheden om zelfstandig in de kosten van levensonderhoud te voorzien. Door scherp naar de individuele mogelijkheden te kijken om zelf in de kosten voor levensonderhoud te voorzien, wordt de aanvraag niet omgezet in een uitkering. Deze 'preventiequote' (het verschil tussen het aantal mensen dat zich meldt voor een uitkering en het aantal mensen waarbij de uitkering daadwerkelijk wordt toegekend) is geen doel op zich, maar de uitkomst van een effectief intake- en screeningsproces. De preventiequote aan het eind van het derde kwartaal 2021 is 36,2%.

Redenen instroom

Zoals in onderstaande tabel is te zien, zijn voor beide gemeenten belangrijke redenen van instroom gelegen in het 'niet voldoende kunnen voorzien in de kosten van het bestaan'. We zien ook in 2021 mensen die moeite hebben om in de kosten van levensonderhoud te voorzien. Voor geheel Laborijn is dit 27% van de instroom in de bijstand.

Ook opvallend blijft het aantal verhuizingen als reden voor instroom. Hierbij zien we een percentage van 23% en 20% bij de gemeenten. Dit blijft nog steeds een van de belangrijkste redenen van instroom. In 2021 is dit 9% hoger dan in 2020. Opvallend is ook het percentage instroom uit AZC in Aalten van 21%. In absolute aantallen gaat het om 9 nieuwe inwoners. Door de coronacrisis en de loonmaatregelen voor ondernemers zien we dat de instroom vanuit de WW nog steeds blijft dalen (3,5% lager dan in 2020). Dit blijft een laag percentage (9%).

Deze inwoners hebben meestal een kortere afstand tot de arbeidsmarkt en stromen naar verwachting ook snel weer uit.

Deze tabellen laten per gemeente de belangrijkste instroomredenen zien.

Redenen instroom ultimo september 2021 (%)	A	D	Lab
Niet voldoende midd. om in lev. te voorzien	30%	26%	27%
Verhuizing	23%	20%	21%
Uitkering w erkloosheid	14%	11%	12%
Arb. dienstbetr./uitk. ziekte	2%	10%	9%
Beeindiging studie	2%	9%	8%
Komende van het AZC	21%	4%	7%
Beeindiging huw elijk/relatie	0%	6%	5%
Zelfstandig beroep of bedrijf	5%	3%	4%
Overig	2%	10%	8%

Redenen instroom ultimo september 2021 (absoluut)	A	D	Lab
Niet voldoende midd. om in lev. te voorzien	13	55	68
Verhuizing	10	42	52
Uitkering w erkloosheid	6	24	30
Arb. dienstbetr./uitk. ziekte	1	21	22
Beeindiging studie	1	18	19
Komende van het AZC	9	9	18
Beeindiging huw elijk/relatie	-	13	13
Zelfstandig beroep of bedrijf	2	7	9
Overig	1	20	21
Totaal	43	209	252

Redenen uitstroom

Net zoals onze inwoners zich met uiteenlopende redenen melden voor financiële ondersteuning en/of hulp bij het vinden van werk (instroom), zijn er diverse redenen waarom de uitkering wordt beëindigd (uitstroom). In de eerste drie kwartalen van 2021 is de belangrijkste reden voor de uitstroom arbeid (110 inwoners) of het starten met een zelfstandig bedrijf/beroep (39% van het totaal). 19% van de uitstroom komt doordat de inwoner gaat verhuizen naar een andere gemeente. Het bereiken van de AOW-leeftijd is sinds 2019 ook een belangrijke reden van uitstroom. In 2021 zijn er 24 huishoudens uitgestroomd door het bereiken van de AOW-leeftijd.

De volgende tabellen laten per gemeente de belangrijkste uitstroomredenen zien.

Redenen uitstroom ultimo september 2021 (%)	A	D	Lab
Arbeid	34%	40%	39%
Verhuizing	26%	17%	19%
Bereiken AOW leeftijd	14%	7%	8%
Aanvang studie	4%	7%	7%
Uitkering vrijw illig ingetrokken	4%	7%	6%
Geen inlichtingen	2%	6%	5%
Overlijden	6%	3%	4%
Aangaan relatie	2%	3%	3%
Ander inkomen	2%	3%	2%
Uitkering Wajong	0%	2%	2%
Overig	6%	5%	5%

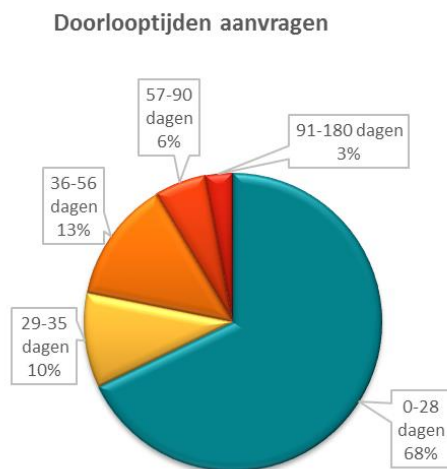
Redenen uitstroom ultimo september 2021 (absoluut)	A	D	Lab
Arbeid	17	93	110
Verhuizing	13	40	53
Bereiken AOW leeftijd	7	17	24
Aanvang studie	2	17	19
Uitkering vrijw illig ingetrokken	2	16	18
Geen inlichtingen	1	13	14
Overlijden	3	8	11
Aangaan relatie	1	8	9
Ander inkomen	1	6	7
Uitkering Wajong	-	5	5
Overig	3	11	14
Totaal	50	234	284

2.4 Doorlooptijden

Laborijn heeft als doelstelling om alle aanvragen binnen 4 weken af te handelen. Vanuit het wettelijk kader hebben we hiervoor 8 weken. In onderstaand cirkeldiagram laten we zien dat 68% van de aanvragen binnen 4 weken wordt afgehandeld. De afhandelingstermijn kan worden opgeschort omdat de inwoner nog gegevens moet aanleveren. In deze situatie is het mogelijk dat de termijn van 8 weken wordt overschreden. We zien in vergelijking met het eerste kwartaal een afname van 74% naar 68% voor het deel van de aanvragen dat binnen 4 weken wordt afgehandeld. Dit is gelegen in het feit dat we een aantal complexe aanvragen, die aanvullend onderzoek nodig maken, in behandeling hebben gehad.

Vanwege de coronamaatregelen is ons werkproces (tijdelijk) aangepast en hebben de gesprekken met de inwoner hoofdzakelijk op afstand plaatsgevonden. Dit maakte het aanleveren van gegevens lastiger voor de aanvrager, waardoor we hier extra ruimte en aandacht hebben gegeven om alsnog een dossier te kunnen beoordelen. Ook dit heeft effect op de doorlooptijd die daarom doorgaans net wat langer is. Dit gegeven werkt in het derde kwartaal nog door.

Bij aanvragen die een lange doorlooptijd hebben kan elke maand een voorschot van 90% van de bijstandsnorm verstrekt worden, mits er vermoedelijk recht op een bijstandsuitkering is. De inschatting van het recht op bijstand is van cruciaal belang omdat de voorschotten teruggevorderd moeten worden als blijkt dat er geen recht op bijstand is.

2.5 Overige regelingen

De overige regelingen bestaan uit de Bbz-bedrijfskredieten, de individuele inkomenstoelage, de (belaste) bijzondere bijstand (alleen de onderdelen die betrekking hebben op levensonderhoud) en de TONK.

Bbz

De Bbz (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen) is specifiek bedoeld voor zelfstandigen die in financiële problemen komen, maar wel een levensvatbaar bedrijf hebben en tijdelijk financiële ondersteuning nodig hebben.

In 2021 zijn er geen nieuwe bedrijfskredieten Bbz toegekend. Tot oktober 2021 hebben wij de ondernemers geadviseerd een bedrijfskrediet via de Tozo-regeling aan te vragen. De voorwaarden voor deze leningen zijn veel gunstiger voor de ondernemer. Wij verwachten door het stoppen van de overheidsregelingen dat er weer vaker een beroep gedaan gaat worden op de reguliere Bbz. Daarnaast kijken onze adviseurs met de ondernemer naar alternatieve vormen van leningen binnen de markt.

Ook is er voor de ondernemer door de overheid een Bbz 'light' ontworpen. Een ondernemer kan dan tot het eind van het jaar 2021 nog overheidssteun krijgen zonder een grote bewijslast.

Bbz bedrijfskredieten t/m september 2021	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Onderzoekskosten	7.500	30.000	37.500
Bedrijfskredieten	-	-	-
Terug te ontvangen van Rijk in 2022	-	-	-
	-	-	-
Aflossing en rente leningen vanaf 2020	-	-	-
Aflossing en rente leningen vóór 2020	68.350	77.687	146.037
Af te dragen aan Rijk (75%)	-51.263	-58.266	-109.528
	17.088	19.422	36.509
Bijdrage gemeente	-9.588	10.578	991

Aan het einde van het derde kwartaal 2021 staat er ruim € 1 miljoen aan verstrekte bedrijfskredieten open.

Bijzondere bijstand, Individuele inkomenstoelage en TONK

Een aantal voorzieningen binnen de bijzondere bijstand is direct gerelateerd aan levensonderhoud en wordt om praktische redenen door Laborijn toegekend en uitbetaald. Dit zijn onder andere de aanvullende bijstand voor inwoners onder de 21 jaar en de overbruggingsuitkering voor statushouders. De kosten hiervan zijn begroot op basis van de uitgaven van voorgaande jaren en blijven naar verwachting binnen de begroting.

De voornaamste uitgaven in 2021 voor de bijzondere bijstand zijn:

- Aanvullende bijstand voor jongeren onder 21 jaar (€ 160.106)
- Individuele studietoelage (€ 22.220)
- Overbruggingsuitkeringen voor statushouders (€ 18.943)
- Bijstand voor belastingaanslag (€ 18.009)

De uitgaven Individuele inkomenstoelage in de gemeente Aalten zijn te laag begroot waardoor een verwachte overschrijding van € 50.000 ontstaat. De kosten bijzondere bijstand blijven ruim binnen de begroting en we verwachten een forse onderbesteding op de begrote uitgaven TONK.

De gemeenten krijgen na afloop van ieder kwartaal een afrekening met daarbij een specificatie van de uitgaven per kostensoort.

Bijzondere Bijstand, individuele inkomenstoelage en Tonk t/m september 2021	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Aanvullende bijstand < 21 jaar	5.460	154.646	160.106
Belastingaanslag	6.797	11.212	18.009
Eenmalige overbrugging	7.877	11.066	18.943
Individuele studietoelage	4.536	17.684	22.220
Leenbijstand	657	4.940	5.597
Overige algemene levensbehoeften	1.491	2.626	4.117
Woonkostentoelage	1.851	-	1.851
	28.668	202.174	230.842
Aflossing	-1.300	-14.028	-15.328
	27.368	188.146	215.514
Individuele inkomenstoelage	78.978	242.510	321.488
Tonk	41.100	159.245	200.345
Bijdrage gemeente	147.446	589.902	737.348

3. Programma Participatie, ontwikkeling en re-integratie

3.1 Activiteiten in ontwikkeling, participatie en re-integratie

In deze paragraaf doen we verslag van de activiteiten en resultaten gericht op het ondersteunen van ontwikkeling bij inwoners. Met de geboden dienstverlening ondersteunen we inwoners in de voorbereiding en realisatie van de stap naar sociale activering, participatie, re-integratie en richting betaald (parttime) werk.

Onze dienstverlening is zo georganiseerd dat er voor inwoners een doorlopende ontwikkellijn mogelijk is. Daarin onderkennen wij nu 2 hoofdrichtingen: Maatschappelijke Participatie en Werkacademie. In onze rapportages gaan we dit jaar (nog) uit van een indeling in een drietal categorieën. Inmiddels treffen we actief voorbereidingen voor de implementatie van de Participatieladder. Met deze landelijke methode kunnen we op termijn de ontwikkeling van inwoners beter in beeld brengen.

Voor de inwoners waarbij een aanvullende actieve diagnosefase wenselijk is, om een goed beeld te krijgen welke hoofdrichting het beste de ontwikkeling van de inwoner ondersteunt, hebben we een Trajectfit-fase ontwikkeld. In deze fase, van maximaal 6 maanden, gaat de professional intensief met de inwoner aan de slag om samen met de inwoner te onderzoeken wat een passende vervolgstap is. Vanuit Maatschappelijke Participatie kan de inwoner ook de stap zetten naar Trajectfit, met als doel het ontwikkelpotentieel te vergroten richting betaald (parttime) werk.

Maatschappelijke participatie

Binnen Maatschappelijke Participatie bieden we ondersteuning en activiteiten gericht op het (weer) kunnen deelnemen aan de maatschappij. We bieden dienstverlening op een aantal niveaus (geïsoleerd, sociale activering en participatie). Voor de inwoners in deze treden hebben we passend aanbod ingezet, gericht op ontwikkelstappen die gezet kunnen worden in de treden. Het aantal actieve trajecten (categorie 3) bedroeg in het derde kwartaal 951 (92%).

Daar waar het perspectief nog niet aanwezig is (inwoners met een intensief zorgtraject en een tijdelijke ontheffing) is de samenwerking met de maatschappelijke partners verder geïntensiveerd. In het derde kwartaal is de re-integratieconsulent met als specialisatie maatschappelijke participatie een dagdeel per week aanwezig op locatie van Buurtplein (MAC Overstegen) en de Stadskamer (centrum Doetinchem). Door meer zichtbaar te zijn op locaties weten de inwoners ons beter te vinden, dit werkt drempelverlagend. Inwoners en de zorgaanbieders ervaren dit als een zeer prettige werkwijze.

Naast de ingezette activiteiten in het tweede kwartaal, zijn er in het derde kwartaal groepsbijeenkomsten door de trainers van Laborijn georganiseerd met als doel om elkaar te leren kennen en af te stemmen welke behoefte de inwoner heeft om een volgende stap te zetten richting een leerdeel en/of vrijwilligerswerk. De Vrijwilligerscentrale is hier nauw bij betrokken.

Trainer van Laborijn:

“Wat wij merken tijdens de bijeenkomsten in verschillende groepen, is dat deze training echt het verschil maakt. Door het bieden van ruimte en vertrouwen (gehoord voelen en er mogen zijn), zien we dat de inwoner zelf open staan voor de volgende passende stap in de ontwikkeling”

Werkacademie

De Werkacademie betreft onze (groepsgewijze) aanpak voor Participatiewet-inwoners waarbij werken en leren wordt gecombineerd. Het traject is gericht op het verkrijgen van betaald (parttime) werk of het vergroten van het ontwikkelingspotentieel. Het totaal aantal actieve trajecten (in categorie 2) bedroeg 591 in het derde kwartaal.

Voor beide hoofdrichtingen hebben we het ontwikkelaanbod uitgebreid en de locaties waar we de trainingen verzorgen ook. We streven ernaar om de omgeving bij de training aan te laten sluiten. Zo worden er onder andere trainingen verzorgd op locatie van VV Doetinchem, TPC, De Graafschap en het Kulturhuus (Aalten). In samenwerking met Opijver zijn er enkele opleidingen ingezet, samen kijken we waar mogelijkheden liggen voor de inwoner. Deze samenwerking verloopt goed.

Tevens is het leerdeel ‘Aan de slag’ op maat gemaakt voor vrouwelijke statushouders. Dit heeft geresulteerd in mooie ontwikkelingen. Vanuit deze groep vrouwen gaan er enkele starten met de opleiding in de zorg (Kleurrijk zorgen project Doe Agenda) of zij stromen door in werkervaringsplekken of parttime (betaald) werk. In het vierde kwartaal gaat er een training van start voor statushouders in samenwerking met Figulus.

Deelnemer:

“Ik ben heel blij dat ik door de training nu een duidelijk doel en perspectief heb”

Deelnemer:

“Tijdens de training mag ik mezelf zijn. Er wordt goed naar mij geluisterd en merk dat zij doen wat ze zeggen, hierdoor word ik aangemoedigd om een volgende stap te gaan zetten”

Het onderdeel “bewegen” vormt steeds meer een integraal onderdeel van onze trajecten. We werken daarbij met veel logische partners in Aalten en Doetinchem samen. De pilot welke wij in samenwerking met De Graafschap hebben uitgevoerd, wordt in het vierde kwartaal voortgezet en aan ons basis instrumentarium toegevoegd. We ervaren bij onze deelnemers doorgaans veel positieve reacties. Men komt letterlijk in beweging en er worden inhoudelijke ontwikkelstappen gezet.

In het derde kwartaal hebben we 63 operationele plaatsingen gerealiseerd richting betaald werk en 16 richting een opleiding, variërend van volledige uitstroom tot parttime uitstroom.

Digitale vaardigheden aanbod

Het beschikken over voldoende digitale vaardigheden is van groot belang in tijden waarin steeds meer alledaagse activiteiten digitaal verlopen. In de corona periode hebben we dat nog eens extra nadrukkelijk ervaren. Gebrek aan deze basisvaardigheden maakt het voor mensen moeilijk om zelfstandig deel te nemen aan de maatschappij. Als onderdeel van onze trajecten bieden we inwoners op ons leerplein (basis)cursussen digitale vaardigheden aan. In het derde kwartaal zijn verschillende groepen gestart.

Extra aandacht jongeren

In het derde kwartaal is het trainingsprogramma Make it Work ingezet. Van de deelnemende jongeren zijn 12 jongeren uitgestroomd naar een opleiding die in september is gestart. We verzorgen deze trainingen op locaties bij partners (zoals TPC) waar jongeren in de praktijk ervaring op kunnen doen. Direct aansluitend kan een passend vervolgtraject richting school en/of werk ingezet worden. Ook hier vormt “bewegen” een belangrijk onderdeel van het trainingsprogramma en wordt er intensief samengewerkt tussen onze re-integratieconsulenten/trainers en externe partners zoals Brichbouw, Sportbedrijf Doetinchem (vanaf oktober verder onder de naam Sport ID) en De Graafschap.

De samenwerking met ZEG Achterhoek is in het derde kwartaal geïntensiveerd. De jongerenconsulent van ZEG heeft een goede aansluiting met de jongerenconsulenten van Laborijn. Met behulp van elkaars expertise worden de jongeren gestimuleerd om de stap richting betaald werk of school te zetten.

Laborijn is partner in de sluitende aanpak voor jongeren. In dat kader zijn nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt tussen scholen uit omgeving Aalten en Doetinchem om ervoor te zorgen dat jongeren die bijna kunnen uitstromen vanuit het VSO/Pro onderwijs begeleid worden. De professional (re-integratieconsulent en jobcoach) voert in het laatste schooljaar van de jongeren samen met de mentor diverse gesprekken om te zorgen dat een naadloze overgang vanuit het onderwijs naar werk plaatsvindt. In totaal zijn er langs deze route in het derde kwartaal 22 VSO/Pro-plaatsingen gerealiseerd. Deze jongeren worden vanuit Laborijn actief begeleid (loonwaardemeting, loonkostensubsidie en jobcoaching).

In het derde kwartaal zijn er per saldo 10 jongeren uit de bijstand gegaan.

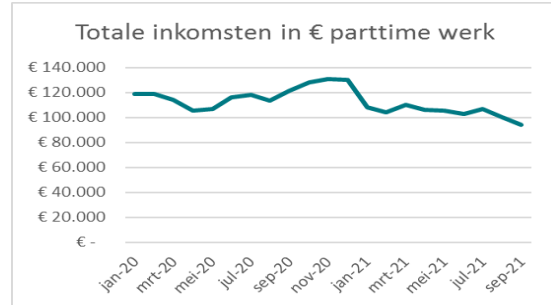
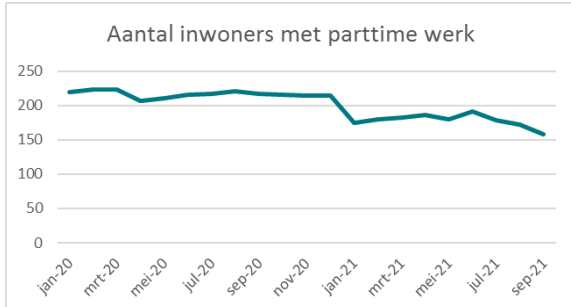
Leeftijd	Aalten	Doetinchem	Totaal
18 tot 21 jaar	10	28	38
21 tot 27 jaar	23	144	167
Totaal	33	172	205

Uitstroom resultaat Participatiewet (totaal)

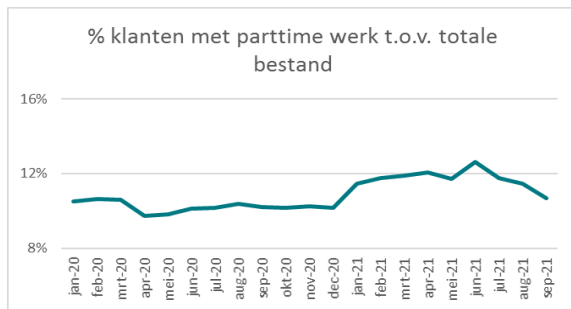
In deze rapportageperiode zijn in totaal 109 uitkeringsdossiers beëindigd. Bij deze 109 dossiers (huishouden) zijn ongeveer 124 inwoners betrokken. Het ging om 37 uitkeringen die volledig zijn beëindigd als gevolg van uitstroom naar betaald werk/zelfstandig ondernemerschap. De realisatie ligt nog grotendeels op schema met de doelstelling. Neemt niet weg dat bij de huidige vraag op de arbeidsmarkt we graag meer inwoners de stap naar betaald werk zien maken. In een aantal sectoren (Horeca en Zorg) is de vraag fors groter dan het aanbod. De redenen waardoor we beperkt instroom in deze sectoren realiseren zijn o.a. geen opvang mogelijk voor kind(eren) in verband met wisselende werktijden, niet voldoen aan de gestelde kwalificaties en een onvoldoende beheersing van de taal. In het derde kwartaal hebben we een aanbod ontwikkeld, werken en leren combineren met perspectief op betaald werk voor de sectoren schoonmaak en horeca. Dit programma start in het vierde kwartaal.

Impuls regeling Parttime Werken

In het derde kwartaal hebben 169 inwoners inkomsten weten te genereren uit parttime werk. Gemiddeld hebben 11% tot 12% van de inwoners met een bijstandsuitkering een parttime inkomen. Parttime werk is voor een deel van onze inwoners het maximaal haalbare perspectief. Het is voor hen de manier om toch actief deel te nemen aan de arbeidsmarkt.

De door de inwoners zelf gerealiseerde inkomsten leiden in het derde kwartaal direct tot een lagere uitkeringslast van ruim € 0,3 miljoen.

Laborijn heeft begin 2021 gewerkt aan een regeling die parttime werken bevordert. Met deze regeling wil Laborijn parttime werk voor inwoners met een Participatiewet-uitkering aantrekkelijker maken. De regeling bevat een financiële impuls door het verruimen van de regels om te kunnen bijverdienen. Inwoners houden hierdoor meer inkomsten over. Ook wordt de administratieve belasting beperkt,

door middel van een eenvoudige online omgeving en een helpdesk voor inhoudelijke vragen.

Tot 2021 werd het instrument parttime werken vooral benut als 'voorportaal' naar volledige onafhankelijkheid van een Participatiewet-uitkering. Uit de landelijke Divosa Benchmark bleek dat we met de realisatie van het aantal parttime werkenden vanuit de bijstand behoorden tot het landelijke gemiddelde. In februari 2021 is de memo parttime werken vastgesteld. In deze memo hebben we de doelstelling geformuleerd om het aantal inwoners met een bijstandsuitkering dat parttime werkt in de periode 2021 en 2022 te laten stijgen tot 12%. Dit gebaseerd op de realisatie Laborijn 2020.

Met een gerichte impulsaanpak zou het echter mogelijk moeten zijn om nog meer inwoners die nu een uitkering ontvangen, via parttime werk te laten deelnemen aan de arbeidsmarkt. Daarbij denken we vooral aan inwoners waarbij er op dit moment nog geen perspectief bestaat op volledige uitstroom, maar voor wie een beperktere deelname wel mogelijk is. Die kans om hen actief te laten deelnemen aan de arbeidsmarkt willen we graag benutten. Los van feit dat het wettelijk kader hiertoe oproept, zijn we ervan overtuigd dat het waar mogelijk zelf kunnen voorzien in inkomen daartoe het beste perspectief oplevert voor onze inwoners.

Deze impulsregeling biedt twee voordelen voor hen. Binnen de impulsregeling voorzien we enerzijds in het beter faciliteren van parttime werk. We beperken voor inwoners de tot nu toe ervaren administratieve belasting rondom parttime werken, richten hiervoor een eenvoudige

online omgeving in en starten een helpdesk voor inhoudelijke vragen. Anderzijds omvat de regeling een financiële impuls door het verruimen van de regels om te kunnen bijverdienen.

Het parttime werk levert de inwoner dus extra inkomen op. Dit is ook eerlijk: parttime werk mag lonen. De eerste uitbetaling over de maanden maart, april en mei heeft in juni 2021 plaatsgevonden. Een toename van het aantal inwoners dat parttime werkt is een gewenste ontwikkeling.

De impulsregeling loopt nu zeven maanden. Deze periode is nog te kort om de juiste conclusies te trekken. Wel zien we stijging in de eerste periode boven de 12%. Deze daalt de laatste paar maanden tot iets onder de 12%.

Wel kunnen we al constateren dat er al nieuwe inwoners instromen in de regeling. Aan de andere kant stromen er ook inwoners door naar een duurzame arbeidsplaats zonder aanvullende bijstand. Dit zien we als een positief signaal.

Laborijn biedt ook ondersteuning aan inwoners zonder uitkering (NUG), inclusief loonkostensubsidie, die zich melden voor ondersteuning bij het verkrijgen van betaald (parttime) werk. In het derde kwartaal hebben we 212 inwoners daarbij ondersteuning geboden.

Statushouders

Het Participatiewet-bestand van Laborijn omvat 292 inwoners met een verblijfstatus conform artikel 8 Vreemdelingenwet. Daarvan zijn 165 inwoners ingedeeld in categorie 2. Hiervan nemen inmiddels 152 inwoners deel aan een actief traject gericht op werk. In het derde kwartaal is het aantal statushouders met een Participatiewet-uitkering met 17 afgenomen. De uitstroom naar betaald werk vanuit deze groep bedroeg in het derde kwartaal 6.

De inwoners die nog niet deelnemen aan een Werkacademie-traject volgen voor een groot deel nog een verplicht inburgeringsprogramma. Bij deze groep wordt gekeken wat, aanvullend daarop, een passend traject kan zijn. Een deel volgt ook nog extra taallessen bij Laborijn, verzorgd door het Graafschap College, om de Nederlandse taal te optimaliseren. Soms is een bepaald niveau het hoogst haalbare en bekijken we, in overleg met de Nederlandse taaldocent, welke stap met de inwoner gezet kan worden om te participeren en/of door te stromen naar een passende betaalde (parttime) baan. Het sociale netwerk in Aalten en Doetinchem rondom statushouders biedt goede mogelijkheden om een taalrijke omgeving aan te bieden. Naast de groep van de Werkacademie zijn de 'onderweg' groep inwoners vanuit maatschappelijke participatie uitgenodigd om bij de taallessen aan te gaan sluiten. In het vierde kwartaal gaan zij starten.

Voorbereidingen Wet inburgering

Laborijn bereidt zich intensief voor op de uitvoering van de Nieuwe Wet Inburgering per 1 januari 2022. Daarbij is in de afgelopen periode, samen met onze samenwerkingspartners, geïnvesteerd in het vormgeven van een nieuw integraal werkproces. Overigens bieden we inwoners die nog onder de oude wet vallen en nu starten met de inburgering al wel zoveel mogelijk de nieuwe ondersteuning. Daarmee zijn we de inwoner beter van dienst en bouwen daarbij actief ervaring op. Regionaal zijn we nauw betrokken bij het centrale inkoopproces van de leerroutes. We verwachten in het vierde kwartaal de definitieve gunning. Ook voor onze eigen partners in de lokale uitvoering doorlopen we stappen om de samenwerking voor de uitvoering van de nieuwe wet te formaliseren.

Onderweggroep inburgering

De invoering van de nieuwe wet is meermaals verschoven. De inhoudelijke uitdagingen zijn

ook bij inwoners die nog onder het huidige regime vallen fors. We proberen voor die groep de dienstverlening zo veel mogelijk vorm te geven in “de geest” van de nieuwe wet. Eerder dit jaar stopte het Graafschap College met het taalonderwijs aan lopende inburgeringstrajecten. De regie voor het vervolg hebben we vanuit Laborijn opgepakt en per inwoner alsnog een integraal plan van aanpak opgesteld om de inburgering succesvol af te ronden. Dit omvat bijvoorbeeld ook de overstap naar een andere taalaanbieder.

Pilot Z-route

Tijdens de Pilot Z-route is naar aanleiding van een evaluatie naar voren gekomen dat de kandidaten niet beschikken over de werknemersvaardigheden volgens de Nederlandse norm. De trainers van Laborijn hebben samen met de taal- en werkcoach van Aktief een training uitgewerkt. De training van integratie naar sollicitatie werkkracht, start in het vierde kwartaal. De training is gericht op het verbeteren van werknemersvaardigheden en bewustwording van (effecten van) eigen gedrag op de werkvloer (al dan niet voortkomend uit cultuurverschillen). De pilot Z-route loopt tot eind december 2021.

Pilot Aalten Simpel Switchen

Kunnen meedoen op de best passende plek. Dat is kort samengevat de doelstelling van de pilot waarin we inwoners regeling onafhankelijk ondersteunen. In april dit jaar zijn we gestart met pilot Simpel Switchen in Aalten. Laborijn en Estinea voeren samen met meerdere zorgpartijen dit project uit. In het derde kwartaal zijn er mooie ontwikkelstappen per traject gezet. Al kort na de start zijn op inhoud bij deelnemers mooie ontwikkelingen zichtbaar: van een dagbestedingsplek naar een werkervarings- of betaalde baan en van een Wsw-werkomgeving tijdelijk naar een meer passende dagbestedingsplek.

Pilot Doetinchem Simpel Switchen 1: samenwerking tussen de professionals

Vier (zorg)organisaties; Estinea, IrisZorg, de Stadskamer en Workmate company, zetten zich samen met Laborijn in om 25 inwoners van Doetinchem een passende (werk)plek te bieden en de overgang naar deze nieuwe plek makkelijker te maken. Tijdens de pilotperiode van een jaar begeleiden trajectbegeleiders, participatie- en jobcoaches de 25 deelnemers, die allen verbonden zijn aan één van de vijf organisaties, naar (vrijwilligers)werk. De ketensamenwerking die binnen de pilot wordt gerealiseerd, helpt inwoners om simpel door te kunnen stromen van dagbesteding naar betaald werk en andersom.

Pilot Doetinchem Simpel Switchen 2: arbeidsmatige dagbesteding

In samenwerking met gemeente Doetinchem, Estinea, Workmate en Buurtplein starten we in het vierde kwartaal met de pilot Simpel Switchen. Naar verwachting zullen we met 30 tot 40 inwoners actief aan de slag gaan. De betrokken partijen gaan intensief samenwerken om te zorgen voor de hoogst haalbare ontwikkelmogelijkheden voor de inwoners. Het doel is om met deze pilot deelnemers beter tot bloei te laten komen op een voor hen meest passende plek.

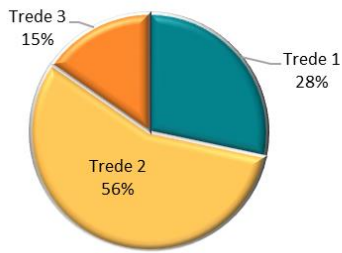
Elke inwoner van Doetinchem met een afstand tot de arbeidsmarkt verdient een passende (werk)plek om mee te kunnen doen in de samenleving. Inwoners die door bijvoorbeeld een langdurige uitkeringssituatie, (psychische) kwetsbaarheid of verstandelijke beperking een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, ervaren vaak drempels om stappen te zetten in hun loopbaan.

Screening

Zoveel mogelijk bieden wij onze inwoners weer fysieke dienstverlening aan, zo ook binnen het screeningsdeel van onze organisatie. Waar dit (nog) niet mogelijk is laten wij de screeningsgesprekken doorgang vinden via telefonische afspraken en video calls. Zo blijven wij de ‘toegangspoort’ van Laborijn bewaken.

Trede indeling bij screening

Tot en met het derde kwartaal hebben de screeners 441 screenings uitgevoerd. Hiervan zijn 94 inwoners direct bemiddelbaar (binnen 3 maanden bemiddelbaar naar werk). Daarnaast zien we dat er meer inwoners ontwikkelbaar zijn naar werk (binnen 12 maanden bemiddelbaar naar werk).

Accountmanagement

Vanuit het WSPA bedienen de accountmanagers van Laborijn in samenwerking met de accountmanagers van SDOA en UWV de gehele brede doelgroep. Laborijn heeft hierin t/m het derde kwartaal een mooi resultaat neergezet. Ondanks de beperkte instroom hebben wij al ruim 158 inwoners vanuit de Participatiewet succesvol mogen bemiddelen naar regulier werk. Dit aantal staat los van de 44 Wsw-medewerkers die we hebben mogen bemiddelen naar een detachering. Binnen de huidige economische situatie werken wij vanzelfsprekend hard aan onze ambitie om iedere Wsw-medewerker een zo regulier mogelijke arbeidsplaats te bieden. Hierin worden steeds nieuwe werkgevers benaderd om nieuwe arbeidsplaatsen te realiseren en daarin een bijdrage te leveren aan ons Wsw-resultaat.

3.2 Voortgang taaleis

Laborijn geeft invulling aan de uitvoering van de Wet Taaleis. Per kwartaal geven we inzicht in de huidige stand van zaken. Deze is weergegeven in onderstaande tabel.

Voldoet aan taaleis PW	Aalten	Doetinchem	Totaal
Ja	198	993	1191
Nee	94	294	388
Nog niet bekend	3	5	8
Totaal	295	1292	1587

Het aantal inwoners waarvan de taaleis vastgesteld moet worden is gestegen. Het percentage hiervan dat voldoet aan de taaleis is ten opzichte van het tweede kwartaal 2021 nagenoeg gelijk gebleven. Ook het percentage van het totaal dat niet voldoet is onveranderd. Het afgelopen kwartaal is vooral onderzocht welke inwoners op basis van in de persoon gelegen factoren nu en in de toekomst niet aan de taaleis kunnen voldoen. Hierbij is vooraf bekeken of zij op basis van BRP-gegevens of informatie uit SUWI positief te beschikken waren. Wanneer dit niet mogelijk was, is deze groep psychisch kwetsbaren of op een andere manier minder of niet belastbare inwoners op basis hiervan ontheven van de taaleis.

Voor inwoners waar de taaleis nog niet voor vast te stellen is, zijn voor het eerst naar de coronaperiode weer taaltoetsen afgenomen door het Graafschap College. Hiervan verwachten wij in het vierde kwartaal de uitslag, dan weten we welke vervolgactie wij in kunnen gaan zetten.

De Wet Taaleis is niet van toepassing op de doelgroepen IOAW en IOAZ. De inwoners die gebruik maken van deze regelingen zijn niet opgenomen in de realisatie.

3.3 Overzicht ontheffingen arbeidsverplichting per gemeente

Bij een bijstandsuitkering horen verplichtingen. Bijvoorbeeld om mee te werken bij het vinden van werk. Dit noemen we de arbeidsverplichtingen. Als het niet lukt om aan de arbeidsverplichtingen te voldoen, kan men een tijdelijke ontheffing krijgen. Dit kan in 3 situaties, bij sociale redenen, mantelzorg en medische redenen.

Ontheffing van de arbeidsverplichtingen is iets anders dan de re-integratieverplichting. Dat betekent dat men er alles aan doet om zo snel mogelijk wel weer aan het werk te gaan. Bijvoorbeeld door psychische begeleiding, af te kicken, mee te doen aan activiteiten buitenshuis, een training of opleiding te volgen.

Als inwoners (nog) niet in staat zijn te werken, maar een hulp- of zorgtraject ingaan, of indien men deel gaat nemen aan activiteiten, wordt er een zogenaamd 'participatieplan' opgesteld en is dat de nadere invulling van een verplichting.

Duur van de ontheffing

De ontheffing van de arbeidsverplichtingen om medische of sociale redenen duurt maximaal een jaar. Reden hiervan is dat de situatie van de inwoner kan verbeteren of verslechteren. Daarnaast willen we regelmatig contact met onze inwoners waarbij we in gesprek gaan over hun situatie. Samen met de inwoner worden vervolgspraken gemaakt.

Momenteel zijn er 106 inwoners ontheven van de arbeidsplicht.

Gezinssamenstelling	Aalten	Doetinchem	Laborijn totaal
Ontheffing	35	71	106
Geen ontheffing	284	1293	1577
Totaal	319	1364	1683

3.4 Loonkostensubsidie/loonwaardemetingen

Door langdurige loonkostensubsidie compenseren wij werkgevers voor medewerkers die een lagere productiviteit hebben en tot het doelgroepenregister behoren. Hiervoor voert Laborijn jaarlijks een loonwaardemeting uit en bieden wij jobcoaching om onder andere te sturen op het vergroten van de productiviteit en daarmee de afname van de subsidie.

Hieronder is het aantal inwoners weergegeven voor wie het instrument loonkostensubsidie wordt ingezet of ingezet is:

Gemeente	Aantal deelnemers t/m sep 2021	Begroto aantal deelnemers
Aalten	63	60
Doetinchem	209	231
	272	291

Kortdurende loonkostensubsidie

In een aantal specifieke situaties kan kortdurende loonkostensubsidie verstrekt worden. Dit gaat dan enkel over de situaties waarin tijdelijk extra financiële compensatie nodig is, doordat een werkgever een werknemer tijdelijk extra begeleiding moet bieden om de plaatsing te verduurzamen.

3.5 Financiële ontwikkeling programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie

De financiële ontwikkeling van het programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie is in onderstaande tabel weergegeven.

Programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie	Realisatie t/m september	Begroting t/m september	Prognose 2021	Begroting 2021 na wijziging	Verskil tov gewijzigde begroting
Baten					
Wiw inleenvergoedingen	17.391	17.250	23.000	23.000	-
Rijksbudget Re-integratie	1.960.913	2.437.398	2.614.550	3.249.864	-635.314
Rijksbudget Nieuw Beschut	424.029	-	565.372	-	565.372
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	730.658	730.658	974.211	974.211	-
Incidentele baten Esf subsidie	359.144	-	359.144	-	359.144
Totale baten Re-integratie	3.492.135	3.185.306	4.536.277	4.247.075	289.202
Lasten					
Loonkostensubsidie kortdurend	5.900	11.250	11.000	15.000	-4.000
Jobcoaching	191.381	191.381	255.175	255.175	-
Werkgeversservicepunt	91.332	91.334	121.778	121.778	-
Wiw	203.001	207.000	276.000	276.000	-
Kinderopvang	18.234	16.308	25.000	21.744	3.256
Interne ontwikkeltrajecten	956.504	956.504	1.275.339	1.275.339	-
Infrastructuur	199.474	199.474	265.965	265.965	-
Nieuw beschut	77.234	89.250	119.000	119.000	-
Aanvullende re-integratie/ontwikkeling	280.194	398.897	512.147	531.863	-19.716
Vergoedingen en premies	31.138	68.250	41.517	91.000	-49.483
Directe salariskosten	722.921	730.658	1.024.932	974.211	50.721
Totale lasten Re-integratie	2.777.315	2.960.306	3.927.854	3.947.075	-19.221
Saldo baten en lasten	714.820	225.000	608.423	300.000	308.423
Toevoeging bestemmingsreserve	-584.144	-225.000	-659.144	-300.000	-359.144
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat	130.676	-	-50.721	-	-50.721

Inzet re-integratiemiddelen in het derde en vierde kwartaal:

- we zijn aan de slag gegaan met het ontwikkelen van aanbod om re-integratie naar werk met praktijkervaring uit te breiden. We hebben onder andere ontwikkelaanbod met externe samenwerkingspartners (TPC, Werkraat, Elver) uitgebreid met als doel om de intrinsieke motivatie van de inwoner te vergroten, specifiek gericht op kansrijke beroepen. Bij de externe partner wordt aan de hand van een beroepenscreening een passende (beschermde) werkervaringsplek aangeboden. In samenwerking met de externe partner wordt gedurende het traject een vervolg bij een reguliere werkgever of een passende opleiding (leerwerktraject) ingezet
- er worden in het vierde kwartaal leerlijnen ontwikkeld in samenwerking met werkgevers in de schoonmaaksector en horeca
- het verwachte negatieve resultaat op dit programma bedraagt ruim € 50.000, dit wordt veroorzaakt door hogere personeelskosten. € 659.000 zal toegevoegd worden aan de bestemmingsreserve. € 359.000 hiervan is de ontvangen ESF-subsidie voor het uitgevoerde ESF-project 'Intensieve begeleiding naar werk in de Achterhoek', de overige € 300.000 was reeds begroot.

4. Programma Wsw

4.1 Algemeen

Binnen dit onderdeel van de kwartaalrapportage doen wij op hoofdlijnen verslag van de activiteiten en de resultaten die in het derde kwartaal 2021 hebben plaatsgevonden rondom de uitvoering Wsw. Onze activiteiten richten zich op de coaching, bemiddeling en plaatsing van onze Wsw-medewerkers die gedetacheerd zijn, intern werken of in dienst zijn getreden van bij reguliere werkgevers (begeleid werken).

De dienstverlening die wij binnen Werkgeversdienstverlening, ontwikkeling & detachering bieden, richt zich op uitstroom naar betaald werk (bij een reguliere werkgever) en de coaching, ontwikkeling en verduurzaming hierin.

Het herstel vanuit de uitstroom van onze Wsw-medewerkers naar externe detacheringen begint langzaam toe te nemen. Waar we in het tweede kwartaal op 66% gedetacheerde Wsw-medewerkers zaten, zitten we in het derde kwartaal op 67%.

We hebben hierin een paar mooie nieuwe detacheringen mogen realiseren waaronder een detachering bij Snelle handjes, Sportpark Zuid in Aalten en Ara. We verwachten dan ook het komend kwartaal een verdere groei te kunnen laten zien en de doelstelling van 72% gedetacheerde Wsw-medewerkers eind vierde kwartaal te gaan behalen.

4.2 Financiële ontwikkeling programma Wsw

De financiële ontwikkeling van het programma Wsw is in onderstaande tabel weergegeven.

Programma Wsw	Realisatie t/m september	Begroting t/m september	Prognose 2021	Begroting 2021 na wijziging	Verskil tov gewijzigde begroting
Baten					
Omzet groepsdetacheringen	2.387.835	2.784.750	3.183.779	3.713.000	-529.221
Omzet individuele detacheringen	1.374.373	1.335.750	1.832.498	1.781.000	51.498
Omzet intern werk	384.481	415.500	554.000	554.000	-
Bijdrage vervoerskosten inleners	100.546	86.250	135.000	115.000	20.000
Lage Inkomensvoordeel (Liv)	196.500	196.500	262.000	262.000	-
Verrekening kostendeel OIJ	247.958	271.425	335.505	361.900	-26.395
	4.691.693	5.090.175	6.302.783	6.786.900	-484.117
Rijksbudget	15.064.262	14.854.368	19.962.111	19.805.824	156.287
Rijksbudget coronacrisis	294.750	262.500	393.000	350.000	43.000
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	1.566.288	1.566.288	2.088.384	2.088.384	-
Totale baten Wsw	21.616.993	21.773.331	28.746.278	29.031.108	-284.830
Lasten					
Loonkosten Wsw	14.950.275	15.161.250	19.880.000	20.215.000	-335.000
Vervoerskosten Wsw	374.468	390.000	500.000	520.000	-20.000
Overige kosten Wsw	417.724	472.500	600.000	630.000	-30.000
Kosten begeleid werken	883.874	939.750	1.166.000	1.253.000	-87.000
Directe productiekosten	26.557	22.500	30.000	30.000	-
Omzet deel af te dragen aan OIJ	871.249	984.923	1.169.844	1.317.145	-147.301
Directe salariskosten	1.549.316	1.566.288	1.955.000	2.088.384	-133.384
Totale lasten Wsw	19.073.463	19.537.211	25.300.844	26.053.529	-752.686
Saldo baten en lasten	2.543.530	2.236.120	3.445.434	2.977.579	467.855
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat	2.543.530	2.236.120	3.445.434	2.977.579	467.855

De prognose van het programma Wsw is op dit moment positief. Het uiteindelijke Wsw-resultaat is afhankelijk van meerdere factoren, o.a.:

- Voortgang herstelplan Wsw;
- Compensatie corona rijksbijdrage Wsw;
- Herstel economie na de coronapandemie.

Wsw-extern en omzet detacheringen

Het uiteindelijke Wsw-resultaat is afhankelijk van bovengenoemde factoren. Deze factoren zullen in het vierde kwartaal inzicht bieden in het uiteindelijke resultaat.

De prognose ten aanzien van de omzet Wsw was vanuit het tweede kwartaal negatief. Echter zien we hier een afnemend tekort van € 200.000 door de toename van het aantal gedetacheerde Wsw-medewerkers. Deze uitstroom wordt versterkt door de krapte op de arbeidsmarkt. Door jobcarving en de toenemende vraag in de 'maak' industrie lukt het ons om steeds meer Wsw-medewerkers alsnog een passende arbeidsplaats te bieden. We gaan er wel vanuit dat als het economisch herstel na corona zich verder voorzet.

Echter door de versnelde afname van het aantal Wsw-medewerkers, onder andere door introductie van de RVU-regeling (cao-aanpassing ingangsdatum oktober 2021) zal het wel

een uitdaging blijven om de beoogde omzetdoelstelling te halen. Er zijn immers minder mensen om te bemiddelen naar detacheringen.

Herstelplan

Vanuit het herstelplan zijn wij gedurende de coronaperiode bezig om te kijken naar nieuwe kansen. De 'maak' industrie is hiervan een voorbeeld. Werkgevers kiezen ervoor om onderdelen van werkprocessen of werk dat zij in het buitenland hadden ondergebracht terug te halen naar bedrijven in Nederland. Wij verwachten dat in het vierde kwartaal het proactief inzetten van deze focus op new business haar eerste vruchten zal afwerpen.

Rijksbijdrage Wsw

De uiteindelijke rijksbijdrage Wsw is vastgesteld in de meicirculaire. Voor de deelnemende gemeenten gezamenlijk betekende dit een verhoging van het budget met € 156.287. Dit bedrag is in de septembercirculaire niet meer aangepast.

Compensatie corona rijksbijdrage Wsw

Cedris (de landelijke vereniging voor een inclusieve arbeidsmarkt) is op dit moment aan het inventariseren wat de schade binnen de Wsw bedraagt door de afname op de arbeidsmarkt door corona. In de septembercirculaire is in ieder geval € 393.000 extra Rijksbudget toegekend voor onze gemeenten ter compensatie van het 1^e halfjaar. In de decembercirculaire wordt bekend of er ook een compensatie voor het derde kwartaal wordt toegekend. Dit zou voor onze gemeenten gaan om een bedrag van ongeveer € 110.000. Hiermee zal het netto tekort op de omzet Wsw naar verwachting gecompenseerd worden.

Herstel economie na de coronapandemie

Zoals in de inleiding van dit hoofdstuk beschreven, zijn veel van onze Wsw-medewerkers gedetacheerd in de lichte industrie of maakindustrie. Het langzame herstel in deze sector draagt bij aan het herstel van het detacheringresultaat. Immers dan kunnen onze medewerkers terug naar hun oorspronkelijke arbeidsplaats, waar wij werkgevers hebben voorzien in een coulanceregeling. Dit biedt dan eveneens perspectief op nieuwe plaatsingen.

Wsw intern

Binnen de WLC's bieden we (interne) Wsw-medewerkers, al dan niet tijdelijk, passend werk gericht op ontwikkeling.

Binnen de ontwikkeling van onze interne Wsw-medewerkers hebben wij een aantal mooie nieuwe stappen gezet. In het tweede en ook het derde kwartaal hebben wij de focus gelegd op het finetunen van het aangepaste productieproces. Hierin stuurt, naast een interne jobcoach die als focus de ontwikkeling van de interne medewerker heeft, een productiebegeleider op de werkaansturing. Door het aanbrengen van deze specifieke focus verwachten wij een hogere productiviteit ten behoeve van de omzet intern werk en meer arbeidsmogelijkheden voor onze Wsw-medewerkers op de externe arbeidsmarkt. We bemerken ondanks de uitstroom naar externe detacheringen een lichte groei op de productiviteit in het derde kwartaal. Daarom verwachten we met minder Wsw-medewerkers wel de begrote omzet te behalen.

Jobcoaching

De methodische jobcoaching is een erg belangrijk onderdeel van Laborijn. Enerzijds om onze Wsw-medewerkers, inwoners met een Participatiewet-uitkering en een doelgroep indicatie en werkgevers te ondersteunen en te begeleiden. Anderzijds om de ontwikkeling van de verschillende doelgroepen op de gebieden van loonwaarde, productiviteit en werknemersvaardigheden te vergroten en te verduurzamen.

4.3 Ontwikkeling aantallen Sociale werkvoorziening

De ontwikkeling van het aantal personen en fte Wsw-medewerkers per einde van de maand is in onderstaande tabel weergegeven.

Aantal Wsw-medewerkers (personen) incl. OIJ	31-dec	31-jan	28-feb	31-mrt	30-apr	31-mei	30-jun	31-jul	31-aug	30-sep	Gemiddeld
Groeps deta	406	406	404	396	390	393	393	396	398	395	397
Individuele deta	186	184	187	186	188	186	184	183	189	193	187
Interne deta	12	15	14	14	21	20	21	21	21	23	19
Intern werk	344	340	335	340	331	323	321	313	302	292	322
Begeleid werken	90	90	90	89	89	89	88	87	86	85	88
Totaal aantal personen	1038	1035	1030	1025	1019	1011	1007	1000	996	988	1012

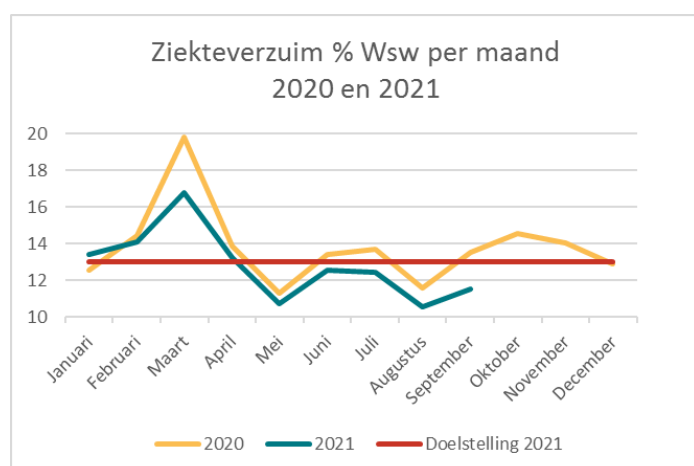
Aantal Wsw-medewerkers (fte's) incl. OIJ	31-dec	31-jan	28-feb	31-mrt	30-apr	31-mei	30-jun	31-jul	31-aug	30-sep	Gemiddeld
Groeps deta	359	360	357	351	346	349	350	353	355	351	353
Individuele deta	158	155	157	157	158	156	153	154	160	163	157
Interne deta	10	13	12	12	19	18	18	18	18	19	16
Intern werk	273	268	265	269	262	254	253	244	234	228	253
Begeleid werken	75	75	75	74	74	74	74	72	72	71	73
Totaal aantal fte's	875	872	867	863	858	850	848	840	838	832	852

In het derde kwartaal is het aantal Wsw-medewerkers per saldo met 19 gedaald. 19 personen zijn uitgestroomd: vanwege pensionering (13), wederzijds goedvinden na 2 jaar arbeidsongeschiktheid (4) en wederzijds goedvinden andere reden (2). Er zijn geen nieuwe medewerkers ingestroomd.

4.4 Ziekteverzuim Wsw-medewerkers

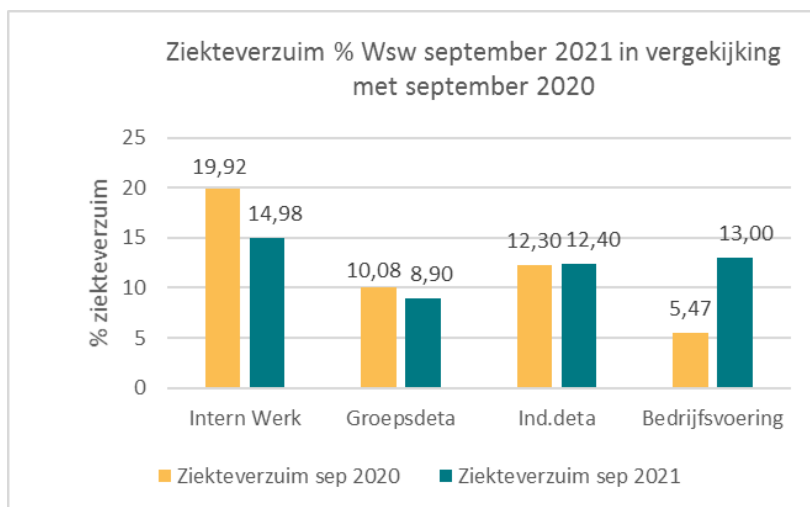
Het verzuim Wsw is in het derde kwartaal van 2021 met een gemiddelde van 11,5% gedaald ten opzichte van 14,8% in het eerste kwartaal en 12,2% in het tweede kwartaal van 2021. Met een verzuimpercentage t/m september 2021 van 12,85% behalen we voor het totaal van Laborijn onze doelstelling van een verzuimpercentage lager dan 13%.

Het verzuimpercentage ligt daarbij, met uitzondering van de maand januari, consequent lager in vergelijking met 2020 waarbij een soortgelijk patroon of verloop gedurende het jaar te zien is. We streven ernaar om deze mooie trend vast te houden en verder te versterken.

Toegesplitst op het derde kwartaal laat het verzuim na een daling in juli en augustus in september weer een lichte stijging zien. Dit is in lijn met voorgaande jaren. Ook dit kwartaal is het verzuim lager ten opzichte van 2020. De frequentie is laag, de gemiddelde verzuimduur neemt toe. Medewerkers zijn dus minder vaak ziek, maar gemiddeld wel langer.

In onderstaande grafiek is te zien dat het ziekteverzuim relatief hoog is onder de Wsw-medewerkers die intern werken. Dit is in lijn met het landelijke beeld. Waarbij een hogere mate van beperkingen en vergrijzing een belangrijke rol speelt. Het verzuimpercentage laat voor deze groep wel een duidelijke daling ten opzichte van 2020 zien en ook onder de gedetacheerde Wsw-medewerkers zien we een dalende lijn in vergelijking met een jaar eerder.

De grafiek toont een toename van het verzuim van intern gedetacheerden in vergelijking met het vorige jaar. Deze opmerkelijke stijging vormt aanleiding voor nadere analyse. Deze groep kent in 2021 een structureel hoog verzuim in tegenstelling tot voorgaande jaren. Binnen deze afdeling is een dubbel verzuimprobleem zichtbaar op zowel frequentie als duur. Sinds 2021 zijn de meewerkend voorlieden toegevoegd aan deze afdeling. Het langdurig verzuim komt voor een aanzienlijk deel vanuit deze groep.

De aanwezigheid van het coronavirus heeft nog steeds effect op het ziekteverzuim. Medewerkers blijven thuis met corona-gelijkende gezondheidsklachten. Ondanks de hoge vaccinatiegraad verwachten we dat dit met het aanstaande verkoudheid- en griepseizoen en de RIVM-richtlijnen die wij volgen tot een toename van het verzuim zal leiden in het vierde kwartaal. Ook weer in lijn met het jaarlijkse patroon en verloop.

Per 1 april 2021 zijn we overgestapt naar een andere arbodienst voor de Wsw-doelgroep. We ervaren dat het inregelen van deze nieuwe samenwerking langer duurt dan door ons was voorzien. We sturen hier actief op bij. Onze eigen verzuimexperts verzorgen voor alle Jobcoaches een interne (opfris)training.

5. Programma Algemene overhead

5.1 Financiële ontwikkeling programma Algemene overhead

In onderstaande tabel is de financiële ontwikkeling van het programma Algemene overhead weergegeven.

Programma Overhead	Realisatie t/m september	Begroting t/m september	Prognose 2021	Begroting 2021 na wijziging	Verschil tov gewijzigde begroting
Baten					
Rentebaten	9.963	4.500	12.000	6.000	6.000
Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	94.292	83.100	110.800	110.800	-
Inkomsten uit DVO OIJ Wsw	938.690	1.102.432	1.298.164	1.469.909	-171.745
Opbrengst catering	24.787	18.000	42.000	24.000	18.000
Huuropbrengsten	285.728	256.500	342.000	342.000	-
Bijdrage gemeenten	2.166.396	2.166.396	2.888.527	2.888.527	-
Bijdrage vanuit re-integratiebudget voor infrastructuur	199.474	199.474	265.965	265.965	-
Incidentele baten	629.114	556.652	752.802	742.202	10.600
Totaal baten	4.348.443	4.387.053	5.712.258	5.849.403	-137.146
Lasten					
Loonkosten	3.654.930	3.960.346	5.223.000	5.280.462	-57.462
Overige personeelskosten	283.429	355.209	449.000	473.612	-24.612
Huisvestingskosten	744.183	820.125	1.064.000	1.093.500	-29.500
Facilitaire kosten	366.676	446.250	607.000	595.000	12.000
ICT kosten	928.021	963.600	1.218.000	1.284.800	-66.800
Algemene kosten	159.266	180.750	221.000	241.000	-20.000
Incidentele lasten	864.001	1.684.727	1.118.225	2.138.302	-1.020.077
Totaal lasten	7.000.505	8.411.007	9.900.225	11.106.676	-1.206.450
Saldo baten en lasten	-2.652.062	-4.023.954	-4.187.968	-5.257.272	1.069.304
Mutatie bestemmingsreserve					
Toevoeging aan reserve	-171.750	-171.750	-229.000	-229.000	-
Onttrekking aan reserve	351.653	1.959.584	1.162.380	2.508.693	-1.346.313
Mutatie algemene reserve					
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-2.472.159	-2.236.120	-3.254.588	-2.977.579	-277.009

De inkomsten uit de DVO Wsw met de gemeente Oude IJsselstreek vallen naar verwachting lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat het aandeel Wsw-medewerkers van Oude IJsselstreek in het totale aantal medewerkers kleiner is dan aanvankelijk begroot.

De lasten op het programma overhead blijven binnen begroting. De incidentele lasten zijn aanzienlijk lager dan begroot. Als gevolg van de corona-omstandigheden hebben we diverse grotere projecten moeten her prioriteren. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om omvangrijke digitaliseringsprojecten die in de toekomst alsnog plaatsvinden, echter worden die niet meer in 2021 (volledig) gerealiseerd. Daarnaast zijn diverse opleidingen voor een deel van het personeel doorgeschoven naar 2022. Deze uitgaven zullen vanaf 2022 alsnog gaan plaatsvinden en vanuit de bestemmingsreserves worden betaald.

5.2 Inhoudelijke ontwikkeling programma Algemene overhead

Klachten en bezwaarprocedures

Er is een verschil tussen een klacht en bezwaar. Een klacht is een uiting van ontevredenheid over de dienstverlening of een onheuse bejegening door een medewerker (bijvoorbeeld over het verloop van een gesprek). Bij een bezwaar is een inwoner het niet eens met een besluit dat is genomen (bijvoorbeeld het afwijzen van een aanvraag of het opleggen van een terugvordering). Wij blijven continu in gesprek met zowel de commissie bezwaarschriften als de Ombudsman om de processen en de dienstverlening te verbeteren.

Klachten

Als een inwoner aangeeft ontevreden te zijn over het aanvraagproces of de dienstverlening wordt hij of zij uitgenodigd om te bespreken wat de inwoner van ons verwacht en hoe we de samenwerking kunnen verbeteren. Wij merken dat dit een blijvende daling van de klachten tot gevolg heeft. In het derde kwartaal hebben we 4 klachten ontvangen. Deze klachten zijn besproken met de betreffende inwoners.

Bezwaarschriften

Tot en met het derde kwartaal van 2021 zijn 39 bezwaarschriften binnengekomen.

Aantal ingediende bezwaarschriften							
	Geground	Ongeground	Niet ontvankelijk	Ingetrokken na extra informatie verstrekking	Ingetrokken na formeel mediation gesprek	In behandeling	Totaal
1e kwartaal	-	3	2	6	1	-	12
2e kwartaal	1	-	1	6	3	2	13
3e kwartaal	-	-	-	2	1	11	14
Totaal	1	3	3	14	5	13	39

Bij 19 van de 26 afgehandelde bezwaarschriften in 2021, heeft de inwoner na informele dan wel formele mediation het bezwaarschrift ingetrokken.

Voorlopige voorziening

In het derde kwartaal is 1 verzoek voor een voorlopige voorziening ontvangen. Deze procedure loopt nog.

Beroep en Hoger Beroep

In het derde kwartaal zijn geen nieuwe beroepszaken dan wel Hoger Beroepszaken ontvangen. Er lopen momenteel 4 zaken in Hoger Beroep. Van deze 4 zaken worden er 2 afgedaan zonder zitting. Hierbij wachten we op de uitspraak. Dit geldt ook voor een zaak waar de zitting al van is geweest. De vierde zaak moet nog worden ingepland voor een zitting.

Continu Klanttevredenheidsonderzoek (KTO)

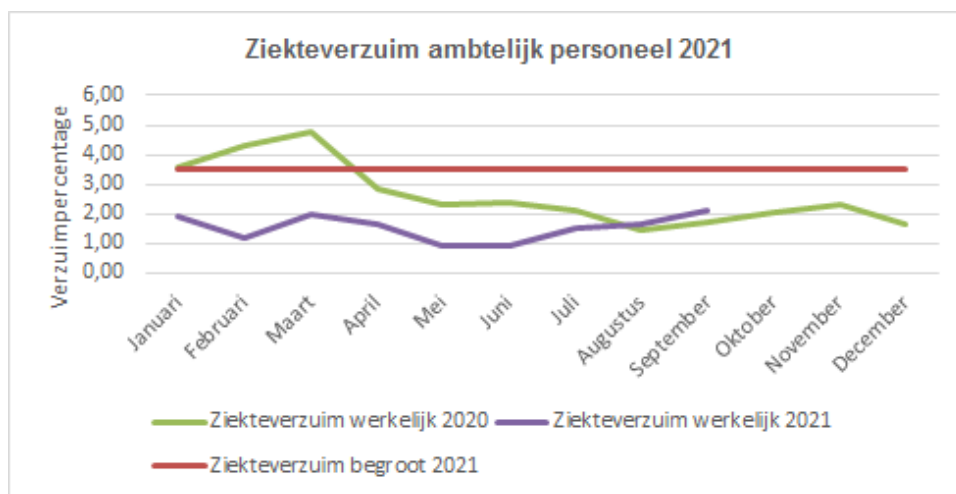
We hechten waarde aan een continue meting om met deze feedback snel te kunnen anticiperen op de dienstverlening aan onze inwoners. Daarom zijn we, aanvullend op het regulier KTO, in 2021 gestart met de voortdurende uitvraag in de vorm van een continu-KTO. De respons is tot op heden te gering om op grond hiervan betrouwbare representatieve uitspraken te doen. Neemt niet weg dat de 37 deelnemers die tot op heden wel hebben deelgenomen ons waardevolle input geven op hoe zij persoonlijk de dienstverlening ervaren. Daaruit blijkt bijvoorbeeld dat onze dienstverlening op afstand tijdens de coronaperiode voor de basis dienstverlening heeft voldaan maar dat persoonlijk contact voor het bereiken van inhoudelijke voortuitgang wenselijk is. De klantadviesraad heeft geadviseerd om deelnemers actief te belonen voor de deelname. In het vierde kwartaal doen we hier een proef mee.

Klantadviesraad (KAR)

Sinds het vierde kwartaal 2020 is de Klantadviesraad Laborijn operationeel. Onder leiding van een onafhankelijke voorzitter brengen de leden (vertegenwoordiging van inwoners met een Participatiewet-uitkering en leden van de Sociale Raden Aalten en Doetinchem) gevraagd en ongevraagd adviezen uit over de dienstverlening aan de directie van Laborijn. In het eerste kwartaal heeft de KAR onder meer gesproken en tips gegeven over het betrekken van inwoners bij het continue KTO en heeft het meegedacht over de informatievoorziening aan inwoners via de (nieuwe) website van Laborijn. In het tweede kwartaal is de KAR meegenomen in projectvoorstellen rondom de dienstverlening. Het reglement is inmiddels vastgesteld. In het derde kwartaal is de voorzitter afgetreden en zoekt de KAR naar een nieuwe voorzitter. Er is in het derde kwartaal uitgebreid gesproken over hoe de raad wil adviseren.

Ziekteverzuim ambtelijk

Het verzuim bij de ambtenaren is t/m september met gemiddeld 1,6% laag en blijft in lijn met de doelstelling. Wel is opmerkelijk dat na de daling in het eerste half jaar van 2021, sinds juli een stijging waarneembaar is. Deze stijging is met name terug te voeren op een stijging van de duur. Een beperkt aantal medewerkers met langdurige verzuimsituaties beïnvloeden het verzuimpercentage. Grotendeels is dit verzuim waarin weinig beïnvloedingsmogelijkheden liggen voor Laborijn. De frequentie, dus het aantal keren dat mensen zich gemiddeld ziekmelden, blijft laag met 0,40.

Ten opzichte van de branche (gemeenteambtenaren) en onze eigen doelstelling van <3% blijft Laborijn buitengewoon goed presteren en ons streven is om dit vast te houden.

Bijlage 1: Afkortingen

Bbz	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BvFO	Bureau voor financiële ondersteuning van gemeente Doetinchem
BI	Business Intelligence
BO	Bestuursopdracht
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
GR	Gemeenschappelijke Regeling
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
KAR	Klantadviesraad Laborijn
KVK	Kamer van Koophandel
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
LKS	Loonkostensubsidie
MTO	Medewerkerstevredenheidsonderzoek
NUG	Niet-uitkeringsgerechtigden
OKB	Ondernemers klankbord
PW	Participatiewet
RI	Re-integratie
RMT	Regionaal mobiliteitsteam
RVU	Regeling Vervroegde Uittreding
SA	Salarisadministratie
Se	Standaard eenheid
SR	Sociale Recherche
TONK	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
VSO/PRO	Voortgezet Speciaal Onderwijs/ Praktijk Onderwijs
W&I	Werk & Inkomen
WLC	Werkleercentrum
WSPA	Werkgeversservicepunt Achterhoek
WOR	Wet op de ondernemingsraden
Wsw	Wet sociale werkvoorziening